

عنوان مقاله:

بررسی ساختار توزیع قدرت در رابطه ی زن- شوهر در خانواده از نگاه آیات و روایات

محل انتشار:

فصلنامه زن در فرهنگ و هنر، دوره 2، شماره 1 (سال: 1389)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

محمدعلی ایازی

محمد ناصحی

خلاصه مقاله:

ساختار نظام خانواده بر اساس روابط اعضاء و حقوق و تکالیف متقابل آن ها شکل گرفته و استوار می شود. تمایز نقش های پدری، مادری و فرزندی و نیز زن و شوهری تمایز حقوق و تکالیف را به دنبال می آورد. بدین ترتیب حقوق و وظایف نقش ها متقابل اما متفاوت است. علی رغم تقابل دوسویه حق و تکلیف در روابط اعضاء خانواده، عوامل و شاخص های ویژه ای زمینه ی بروز قدرت را برای یک نقش و توزیع قدرت در ساختار خانواده اسلامی فراهم می کند. تبیین ساخت قدرت در روابط اعضاء خانواده، بر اساس ترکیبی از دو شاخص توانایی های ذاتی و طبیعی و شاخص اقتصادی (انفاق) صورت می گیرد. مرد در نقش شوهر دارای جایگاه و قدرت نسبی برتر در خانواده اسلامی است، اما از قدرت مطلق برخوردار نیست، قدرت او در خانواده به معنای اطلاق نفوذ امر او نمی باشد، بلکه تنها در دایره ی «عدل» و «معروف» و در گستره محدود حقوق شوهر نافذ و مشروع است. بر این اساس خانواده اسلامی دارای نظام «شوهرمحور» با گرایش «دوسویه» است. قدرت شوهر، در حق تصمیم گیری در مصالح کلی خانواده و شوون زوجیت از جمله در مورد مسکن، یا چگونگی بهره مندی جنسی یا توابع حق استمتاع شوهر معنا می شود. بدین ترتیب که خروج زن از منزل در صورت منافات با حق جنسی شوهر کنترل می شود. هم چنین قدرت زن، در صورت برآورده نشدن حقوق مالی او مانند مهر، نفقه و مسکن مناسب، یا حقوق غیرمالی مانند معاشرت بالمعروف، برخورد محترمانه و همراه با عدالت و احسان شوهر معنا می شود و بروز می یابد.

کلمات کلیدی:

حق و تکلیف، خانواده، شوهرمحور، عدل، قدرت، معروف، نظام دوسویه، نقش های خانوادگی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1771577>

